

Marie Votočková, reflexe individuálního jazykového výjezdu, 3. ročník

Kdyby mi někdo na druhém stupni základní školy řekl, že za pár let pojedou sama na měsíc do německy mluvící země, asi bych mu moc nevěřila. K němčině jako takové jsem totiž měla (celkem bezdůvodný) odpor. Jako druhý jazyk jsem si proto na základce zvolila ruštinu. S nástupem na lyceum jsem ale neměla jinou možnost, než vzít němčinu na milost a zkusit ji přetrpět. K mému překvapení mě ale tento jazyk po pár hodinách velmi zaujal. Na vzdory tomu, jak se o němčině mluví jako o "tvrdém jazyku" jsem v ní slyšela jemnost a měkkost, zalíbily se mi komické a dlouhé složeniny a taky řád a logika, které němčina má (pominu-li tu velkou spoustu výjimek).

Využila jsem tedy možnosti a po zařízení všeho potřebného jsem pobrala všechny znalosti, co jsem na hodinách němčiny stihla za dva roky nasbírat a zavazadla, kterých jsem měla jako vždy víc, než bylo třeba a vyrazila jsem vstříc menšímu městu Chemnitz (jižně od Drážďan).

Začátky v německém prostředí nebyly jednoduché. Dokud někdo nemluvil přímo na mě a k tomu s vědomím, že musí mluvit pomalu a nepoužívat moc složitá slova, nerozuměla jsem téměř ničemu. Moje schopnost domluvit se v krajní nouzi anglicky navíc postupně mizela, protože se má hlava čím dál tím více zaplňovala němčinou. I tak jsem ale byla všudypřítomným jazykem fascinována a moc mě bavilo, snažit se při poslechu okolí odhadovat, jaké emoce se za dlouhými slovy, z nichž jsem rozuměla jen zlomku, skrývají.

Myslím si proto, že bylo přinejmenším šťastné, že se pro mě na první týden nenašlo jiné ubytování než u učitelky, která žila sama. Měla tak na mě v těchto začátcích čas a trpělivost, často se mě ptala na různé otázky ohledně mě, mé rodiny nebo češtiny či Česka a dodávala mi odvalu snažit se mluvit. Zbylé tři týdny jsem bydlela v odlehlejší části Chemnitz (která náhodou sdílí jméno s místem u Plzně, kam od mala jezdím na tábor) u spolužačky. Trávila jsem s ní spoustu času stejně jako s dalšími kamarády ze třídy a ačkoli jsme si vybudovali silný vztah a zůstáváme v kontaktu i po mém návratu, bylo pro mě opravdu zvláštní prožívat s lidmi, které sotva znám, tak velké životní milníky jako přihlašování na další školu, shánění nového bytu či smrt blízkého. Celkově mi můj život v Německu přišel značně odlišný od mého života doma (asi proto, že jsem vnímala, že po odjezdu nemusím mít s místem a lidmi už žádné vazby a neřešila jsem proto, co si o mě okolí bude myslet, když tohle a tamto) a myslím, že mi to pomohlo si uvědomit to, jaká bych chtěla být a co bych chtěla ve svém životě mít.

Většinu času ve waldorfské škole, kterou jsem zde navštěvovala, (všechno až na první tři dny, kdy jsem s menší třídou dělala mozaiky z kachliček, abych se trochu otrkala) jsem strávila divadelním projektem s 12. třídou. Dostala jsem vlastní roli, kterou jsem hrála i na finálních představeních před publikem. Ta se konala poslední víkend mého pobytu, v pátek a sobotu večer. Před samotným zkoušením jsme si se spolužáky ale prošli velkým množstvím cvičení od improvizací přes trénink řeči pomocí (německých) jazykolamů po diskuzi o charakterech a vlastnostech jednotlivých postav hry. Školní dny během divadelního projektu byly podle všeho delší než běžné školní dny a po zkouškách jsme často pracovali na kulisách, rekvizitách, kostýmech a dalších důležitých součástech představení třeba i do šesti do večera. Spolužáci na sebe ale byli milí, cítili, že je tento projekt pro všechny náročný a vzájemně se podporovali, i když byli často z neustálého zkoušení velmi otráveni a bez motivace pokračovat.

Finální představení se ale podle ohlasů učitelů, kteří prý následující týden třídě říkali, že to bylo nejlepší představení, co kdy z divadelního projektu na této škole vzešlo a rodičů a příbuzných, kteří po představení chodili za všemi účinkujícími a gratulovali jim k výkonu (taky mi se slovy: "Sice nevím, kdo jsi, ale byla jsi skvělá" bylo gratulováno) moc povedla a my si je užili na maximum.

Můj pobyt v Chemnitz mi toho bez pochyb mnoho přinesl, ať už mluvím o přátelství, osobnostní stránce, kterou jsem již zmiňovala výš nebo o znovuobjevené lásce k herectví. Nejpozorovatelnější přínos se ale samozřejmě týká toho, za jakým účelem jsem se tohoto pobytu účastnila – zlepšení mých schopností, co se němčiny týče. Když si vzpomenu na svou první návštěvu školy v Chemnitz, která byla již v září na školním festivalu, kam jsem byla pozvána, a na to, že jediný s kým jsem zvládla mluvit, byly malé děti, protože jsem dokázala zformulovat pouze otázky typu: „Wie heißt du?“ a „Wie alt bist du?“ a následně, když už byla jejich sdělení složitější odpovědět: „Ich verstehe nicht. Ich komme aus Tschechien.“ A srovnám to s přítomností, kdy si volám a píšu a navštěvuji se se spolužáky z 12. třídy Chemnitzké školy a jsem schopná se německy v obchodě sama zeptat, jestli můžu použít toaletu pro zaměstnance, abych si mohla umýt ruce a vyndat kontaktní čočky, protože mě z nich po celém dni pálí oči (ano, to se opravdu stalo). Sama pořád nevěřím, jak velký pokrok ve znalosti jazyka se dá za jeden měsíc udělat. Stále nerozumím všemu, co si kolem mě lidé v Německu na ulici povídají, pořád neumím úplně správně německy mluvit nebo psát, ale cítím, že se mi už teď díky němčině otevírají další možnosti toho, co si můžu zvolit jako svou další životní cestu. Kdo ví, třeba budu v Německu studovat nebo pracovat... Jisté ale je, že se chci v jazyku dále zdokonalovat a své možnosti tak ještě rozšiřovat. Výjezd bych rozhodně všem doporučila, já osobně bych jela znovu okamžitě.